

2023. aasta riigieelarve seaduse tekstiparagrahvid**§ 2. Seadustest tulenevate määrade ja piirsummade kehtestamine**

(1) Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 5 lõike 2¹ punkti 3 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäär 631 eurot kalendrikuus;

2) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav kutseõppe õppekava õpilase põhitoetuse suurus 60 eurot õppekuus;

3) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise eritoetuse suurus 135 eurot õppekuus.

4) seaduse § 12 lõike 2 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse suurus taotleja kuni 157,75-eurose kalendrikuu sissetuleku korral 220 eurot õppekuus, kalendrikuu sissetuleku vahemiku 157,76 kuni 315,50 eurot korral 135 eurot õppekuus ja kalendrikuu sissetuleku vahemiku 315,51 kuni 631 eurot korral 75 eurot õppekuus;

5) seaduse § 43 lõike 1 alusel kehtestatav doktoranditoetuse suurus 660 eurot kalendrikuus;

(2) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 77 lõike 3 alusel kehtestatav õpetaja ja § 77¹ lõike 4 alusel kehtestatav tugispetsialisti lähtetoetuse suurus on 15 979 eurot, Ida-Virumaal on õpetaja lähtetoetuse suurus 20 773 eurot.

(3) Perekohanduse seaduse § 41 lõike 1 alusel kehtestatav vanemahüvitise määr on 654 eurot kalendrikuus.

(4) Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 5 lõike 1 alusel kehtestatav puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määr on 25,57 eurot kalendrikuus.

(5) Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 19 lõike 9 alusel kehtestatav ettevõtluse alustamise toetuse ülemmäär 4474 eurot;

2) seaduse § 23 lõike 6 alusel kehtestatav tugiisikuga töötamise teenuse osutamise eest makstav tunnitasu määr 2,78 eurot;

3) seaduse § 23¹ lõike 4 alusel kehtestatav tööalase rehabilitatsiooni teenuse osutamise tasu ülemmäär 2500 eurot koos käibemaksuga kalendriaastas;

4) seaduse § 31 lõike 1 alusel kehtestatav töötutoetuse arvutamise aluseks olev päevamäär 10,55 eurot;

5) seaduse § 35 lõike 6 alusel kehtestatav stipendiumi päevamäär 3,84 eurot;

6) seaduse § 37 lõike 5 alusel kehtestatav sõidu- ja majutustoetuse määr ühe kilomeetri kohta 0,10 eurot ja ülemmäär 26 eurot päevas.

(6) Sotsiaalhoolekande seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav psüühiliste erivajadustega inimeste erihoolekande kogukonnas elamise teenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 320 eurot kalendrikuus ja ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 320 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse

hoolekandeesutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones korraga rohkem kui 12 isikule, ning ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku maksimaalne omaosalus 376 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse hoolekandeesutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones kuni 12 isikule või eraldi toimivates peresarnastes gruppides kuni kümnele isikule, kuid kõige rohkem 30 isikule ühes hoones;

2) seaduse § 131 lõike 3 alusel kehtestatav üksi elava isiku või perekonna esimese liikme toimetulekupiir 200 eurot kalendrikuus;

3) seaduse § 139³ lõike 1 alusel kehtestatav üksi elava pensionäri toetuse saamise aluseks olev pensioni määr, millest väiksema pensioni korral makstakse pensionäritoetust, mis on 720 eurot kalendrikuus ja pensionäritoetuse suurus on 200 eurot aastas.

(7) Sotsiaalmaksuseaduse § 2¹ alusel kehtestatav sotsiaalmaksu maksmise aluseks olev kuumäär on 654 eurot.

(8) Muuseumiseaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 28 lõike 3 punkti 1 alusel kehtestatav 2023. aasta jooksul eksponeeritavate näituste riigi tagatava näituse kahjuhüvitise kogusumma piirmäär 64 000 000 eurot;

2) seaduse § 28 lõike 3 punkti 2 alusel kehtestatav omavastutuse suurus 2000 eurot ühe näituse kohta;

3) seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel esitatav 10 000 000 eurot ületava väärtusega näituse „Iberia maastikud. Hispaania kuvand 20. sajandi alguse kunstis”, mida eksponeeritakse Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum filiaalis Kadrioru kunstimuuseumis, vedamise ja eksponeerimise kavandatav periood on 2023. aasta septembrist kuni 2024. aasta maini. Näituse omanikud on Kataloonia Rahvuslik Kunstimuuseum, Cau Ferrat muuseum, Kuninganna Sofia kunstikeskus, Prado muuseum, Joaquin Sorolla muuseum, Carem Thysseni muuseum ja erakolleksionärid.

(9) Riigieelarve seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 61 lõike 4¹ alusel kehtestatav Vabariigi Valitsuse antavate laenude ja riigigarantiide suurim lubatud jääk 1 294 000 000 eurot;

2) seaduse § 61 lõike 4² alusel kehtestatav valdkonna eest vastutava ministri antavate laenude suurim lubatud jääk 10 000 000 eurot ja maksimaalne laenusumma 1 000 000 eurot.

3) seaduse § 69 lõike 2 alusel kehtestatav riigi võlakohustuste suurim lubatud jääk

8 146 000 000 eurot

(10) Välissuhtlemisseaduse § 20 punkti 5 alusel kehtestatud varaliste kohustuste piirmääraks, millest alates välisleping peab olema ratifitseeritud Riigikogus, on kolm protsenti eelarveaastaks ette nähtud kuludest riigiasutusele, kelle algatusel selline leping sõlmitakse.

(11) Tulumaksuseaduse § 23⁵ lõike 2 alusel kehtestatav keskmine maksuvaba vanaduspension kuus on 704 eurot.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse üksustele tasandus- ja toetusfondi jaotamise põhimõtted

(1) Tasandusfondi toetus T arvutatakse järgmiselt:

$T = (AK - AT) * k + \ddot{U}K + KK2023 + VT + HK$, kus

$$AK = \sum_{n=1}^8 C_n * P_n * H_n$$

$$AT = TM_{2022} * 0,5 + TM_{2021} * 0,3 + TM_{2020} * 0,2 + MM_{ARVEST}$$

$$KK2023 = 0,778 * KK2022$$

$$VT = Veetee * D + VElanik * E + F$$

$$HK = HISIK * HM$$

- T – tasandusfondi suurus kohaliku omavalitsuse üksuses;
- AK – kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslik keskmine tegevuskulu;
- AT – kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslikud tulud;
- k – toetustaseme koefitsient väärtusega 0,9 (kui $AT > AK$, siis $k = 0$);
- $(AK-AT)*k$ – kohaliku omavalitsuse üksusele arvestatud tulu- ja kulutasandus;
- ÜK – kohaliku omavalitsuse üksusele 2018. aastal arvestatud ühinemisest tingitud tulu- ja kulutasanduse summa vähenemist kompenseeriv lisatoetus (antakse 2018–2025);
- C_n – kohaliku omavalitsuse üksuse eelkooliealiste (0–6 eluaastat) arv, kooliealiste (7–18 eluaastat) arv, põhikooliealiste (7–15 eluaastat) arv, tööealiste (19–64 eluaastat) arv, eakate (alates 65 eluaastast) arv rahvastikuregistri andmetel aasta alguse seisuga, hooldatavate ja hooldajateenust saavate puudega täiskasvanud isikute kaalutud keskmine arv aastatel 2006–2008 hooldajatoetuse aruandele vastavalt, määratud hooldajaga puudega laste arv Sotsiaalministeeriumi andmetel ning munitsipaalgümnaasiumide õpilaste arv elukohajärgselt Eesti hariduse infosüsteemi andmetel 2022. aasta 10. novembri seisuga;
- P_n – arvestuslik keskmine tegevuskulu ühe eelkooliealise, kooliealise, põhikooliealise, tööealise, eaka, hooldatava ja hooldajateenust saava puudega täiskasvanud isiku, määratud hooldajaga puudega lapse ning munitsipaalgümnaasiumi õpilase kohta eurodes;
- H_n – elanike paiknemist arvestav tagamaalisuse koefitsient, millega korrutatakse läbi 7–15-aastaste põhikooliealiste laste arv ja munitsipaalkoolide gümnaasiumiõpilaste arv. Koefitsienti 1,0 ületavast väärtusest võetakse arvesse 75 protsenti. Põhikooliealiste laste arvu parameetri väärtusest 9,04-eurone osa korrutatakse koefitsiendi täisväärtusega ning parameetrite väärtuse keskmise kasvuga. Tagamaalisuse koefitsiendid kohaliku omavalitsuse üksuste lõikes on määratud valitsuskomisjoni ja omavalitsusliitude koostöökogu delegatsiooni 2018. aasta riigieelarve läbirääkimiste õpp-protokollis lisaga 3;
- $\sum_{n=1}^8 C_n * P_n * H_n$ – kohaliku omavalitsuse üksuse eelkooliealiste arvu, kooliealiste arvu, põhikooliealiste arvu, tööealiste arvu, eakate arvu, hooldatavate ja hooldajateenust saavate puudega isikute kaalutud keskmise arvu, määratud hooldajaga puudega laste arvu ja munitsipaalgümnaasiumide õpilaste arvu ning iga vastava näitaja osas ühe ühiku kohta arvutatud arvestusliku keskmise tegevuskulu ja tagamaalisuse koefitsiendi korrutiste kogusumma eurodes;

TM	– kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud üksikisiku tulumaks;
<i>MM</i> _{ARVEST}	– kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslik maamaks 2,5 protsenti üldise maa ja 2,0 protsenti põllumajandusmaa maksustamise hinnast 2022. aastal eurodes, millest on maha arvatud riiklikud soodustused ja maksuvabastused;
KK	– kaevandamisõiguse tasu muutmise kompensatsioon vastaval aastal;
VT	– pühasustusega väikesaarte saarelisusest tingitud täiendav arvestuslik kuluvajadus;
Veetee	– regulaarseks ühenduseks kasutatava laevatatava veetee või väikesaarel asuva sadama ja mandril või suursaarel asuva sadama vahelise maa pikkus kilomeetrites;
D	– arvestuslik kuluvajadus veetee kilomeetri kohta;
VElanik	– pühasustusega väikesaare elanike arv jooksva aasta alguse seisuga;
E	– arvestuslik toetuse suurus ühe pühasustusega väikesaare elaniku kohta;
F	– arvestuslik baastoetus pühasustusega väikesaare kohta. Kui elanike arv väikesaarel on alla viie, arvestatakse baastoetust vastavalt elanike osakaalule viiest;
HK	– enne 1993. aastat hoolekandeesutusse elama asunud isikute eest makstav hüvitis;
HISIK	– enne 1993. aasta 1. jaanuari hoolekandeesutusse elama asunud isikute arv Sotsiaalministeeriumi andmetel;
HM	– hüvitise määr isiku kohta.

(2) Kui kohaliku omavalitsuse üksusele käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvatud tulu- ja kulutasandus on väiksem kui eelmisel aastal tasandusfondist tulu- ja kulutasanduseks arvestatud toetus, antakse tulu- ja kulutasanduseks toetust arvestusega, et vähenemine ei oleks suurem kui kaks protsenti käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt arvatud arvestuslikust keskmisest tegevuskulust.

(3) Riigieelarve seaduse § 48 lõike 1 nimetatud toetusfondi kuuluvad toetuse liigid on üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus (380 718 065 eurot), huvihariduse ja huvitegevuse toetus (10 250 000 eurot), koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus (15 000 000 eurot), kohalike teede hoiu toetus (29 313 000 eurot), üle antud endiste riigiteede toetus (64 386 eurot), raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus (2 650 000 eurot), asendus- ja järelhooldusteenuse toetus (21 306 052 eurot), matusetoetus (4 000 000 eurot), pikaajalise hoolduse toetus (39 200 000 eurot), sõjapõgenike ja kõrgeenenud energiakuludega toimetulemise toetus (10 430 000 eurot), toimetulekutoetuse maksmise hüvitis (38 464 502 eurot) ning rahvastikutoimingute hüvitis (1 127 000 eurot).

(4) Kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistratoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrad menetlusjuhtumi kohta on järgmised:

- 1) toimetulekutoetuse maksmise korraldamine 6,47 eurot;
- 2) sündide registreerimine 15,36 eurot;
- 3) elektroonilise avalduse alusel sündide registreerimine 4,19 eurot;
- 4) surmade registreerimine 9,31 eurot;
- 5) andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmine 7,68 eurot;

- 6) Euroopa Liidust, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist või Šveitsi Konföderatsioonist pärit kodanikule elukoha esmakordsel registreerimisel Eestis isikukoodi andmine 4,19 eurot;
  - 7) isaduse omaksvõtu registreerimine 15,36 eurot;
  - 8) abielu registreerimine 58,66 eurot;
  - 9) lahutuse registreerimine 42,37 eurot;
  - 10) nime muutmise registreerimine 33,52 eurot;
  - 11) soo muutmise registreerimine 11,17 eurot;
  - 12) vaimuliku juhendamine 27,93 eurot;
  - 13) veebikeskkonnast saadud avalduse alusel tõendi väljastamise kulude hüvitis 5,03 eurot;
  - 14) rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 5,87 eurot;
  - 15) mitmekeelse standardvormi ja sellele lisatava rahvastikuregistri väljavõtte või korduva tõendi väljastamine, õigustatud huvi korral dokumendi väljastamine, korduva tõendi või muu perekonnasündmuse dokumendi väljastamine ning perekonnaseisudokumentide ja kohtuotsuste andmehõivekannete tegemine ja parandamine 16,76 eurot.
- (5) Toetusfondi vahendite jaotamise arvnäitajad, käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatata arvnäitajate väärtused ja arvnäitajate arvestamise alused kehtestab Vabariigi Valitsus riigieelarve seaduse § 48 lõike 4 alusel kehtestatud määрусega.

§ 4. Riigieelarve liigendamise täpsusaste

2022. aasta riigieelarve liigendatakse täiseurodes.

§ 5. Riigieelarve vahendite liigenduse muutmise

(1) Ministril on õigus oma valitsemisala ja tulemusvaldkonna eelarve mahu piires muuta riigieelarvega kindlaks määratud piirmääraga vahendite programmi tegevuse eelarvet viie miljoni euro ulatuses, arvestades järgmist:

1) kui programmi tegevuse piirmääraga vahendite eelarve maht on alla nelja miljoni euro, on seda lubatud muuta kuni 25 protsenti;

2) kui programmi tegevuse piirmääraga vahendite eelarve maht on neli miljonit eurot või enam, on seda lubatud muuta järgmise valemiga arvatud mahu ulatuses:

$918\,400 + 2,04\% * \text{programmi tegevuse piirmääraga eelarve maht.}$

(2) Vabariigi Valitsusel on õigus ministeeriumi ettepanekul muuta ministeeriumi valitsemisala investeeringuobjektide piirmääraga vahendite eelarveid kuni 20 protsenti, ületamata sealjuures ministeeriumi valitsemisala investeeringute eelarveks kinnitatud kogusummat.

§ 6. Sõltumatute institutsioonide eelarved

(1) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Riigikogu eelarvest moodustab Arenguseire Keskuse eelarve 565 662 eurot, Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjoni eelarve 125 424 eurot ja Riigi Valimisteenistuse eelarve 578 480 eurot, millele lisandub eraldi Riigikogu valimise korraldamiseks ja läbiviimiseks summas 2 010 000 eurot.

(2) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programmi piirmääraga vahendite mahust moodustab Ohutusjuurduse Keskuse eelarve 168 996 eurot.

(3) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku tegevuse piirmääraga vahendite mahust moodustab soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei eelarve 514 480 eurot.

§ 7. Kaitsekulu

Kaitsekulu on NATO meetodi järgi 1, 0981 miljonit eurot. Kaitsekulus sisalduvad lisaks iseseisva kaitsevõime arendamiseks eraldatud vahenditele ka liitlastega seotud kulud ja kaitseinvesteeringute programmi vahendid.

§ 8. Eesti Haigekassa eelarvepositsioon

Eesti Haigekassa seaduse § 36 lõike 1² alusel kinnitatav Eesti Haigekassa eelarvepositsioon on järgmine:

1) 2023. aastal 64,9 miljonit eurot;

2) 2024. aastal 51,4 miljonit eurot;

3) 2025. aastal -104,4 miljonit eurot;

4) 2026. aastal -129,1 miljonit eurot.

§ 9. Eelarveaasta jooksul riigiteede üleandmisel kohalike omavalitsuste finantseerimine

Eelarveaasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksusele riigitee üleandmisel eraldab Transpordiamet kohaliku omavalitsuse üksusele vahendid üle antud tee teehoiukulude katmiseks kuni jooksva eelarveaasta lõpuni.

§ 10. Tapa spordi- ja vabaajakeskuse ehituse kontsessioonilepingu sõlmimise luba

(1) Kaitseministeeriumil või tema valitsemisala asutusel on lubatud sõlmida Tapa valla ja ehituse kontsessiooni hanke võitjaga kolmepoolne kontsessioonileping Tapa spordi- ja vabaajakeskuse ehituseks ja keskuse teenuste ostmiseks.

(2) Kontsessioonilepingu tähtaeg võib olla kuni 18 aastat kontsessioonilepingu sõlmimisest arvates. Kontsessioonilepinguga võib võtta teenuse ostmise kohustuse kuni 15 aastaks spordi- ja vabaajakeskuse teenuste osutamise algusest arvates.

(3) Kontsessioonilepinguga võetava teenuste ostmise kohustuse suurus Kaitseministeeriumi valitsemisalale võib olla maksimaalselt 3,75 miljonit eurot. Ühel eelarveaastal võib teenuste ostmise kohustuse suurus Kaitseministeeriumi valitsemisalale olla maksimaalselt 0,25 miljonit eurot.

(4) Kontsessioonilepinguga täiendavate rahaliste kohustuste võtmisel lähtutakse riigieelarve seaduse § 60 lõigetes 4 ja 5 sätestatust.

§ 11. Tulude laekumise korralduse erisus

(1) Välisministeerium võib välisesinduse kasutuses olnud põhivara müügist ja Eestis välisriigile selle diplomaatilise esinduse tarbeks müüdnud põhivara eest laekunud vahenditest soetada välisesindusele põhivara, olles kavandatavast tehingust eelnevalt teavitanud Rahandusministeeriumi.

(2) Kaitseministeerium võib tema käsutuses olevate kinnistute müügist laekunud vahenditest soetada Kaitseministeeriumi valitsemisalale põhivara ja kaitseotstarbelisi varusid, olles kavandatavast tehingust eelnevalt teavitanud Rahandusministeeriumi.